

IX Zjazd stwierdza konieczność organizowania uczniów, celem zapewnienia organizacji dopływu uświadomionego elementu z pośród dorastającego pokolenia drukarzy i pokrewnych zawodów.

W tym celu Oddziały Związku winny tworzyć sekcje uczniów, w których będą oni otrzymywać wychowanie w duchu organizacyjnym i klasowym.

W trosce o podniesienie poziomu kwalifikacji zawodowych młodego pokolenia drukarzy i pokr. zaw., IX Zjazd uchwała:

1. Poleca się Oddziałom Związku dopilnowanie, aby uczniowie uczęszczali do szkół zawodowych wzgl. dokształcających;

2. Poleca się Oddziałom Związku tworzenie i prowadzenie Kół Kształcenia Zawodowego;

3. Poleca się wszystkim wykwalifikowanym członkom Związku, by w zakładach pracy poświęcali należytą uwagę sprawie szkolenia uczniów.

IX Zjazd zatwierdza opracowany przez Wydział Wykonawczy Regulamin Kół Kształcenia Zawodowego Drukarzy.

Zjazd domaga się od czynników miarodajnych wydania rozporządzenia, regulującego ilość uczniów w przemyśle poligraficznym.

Wobec nadmiaru sił roboczych w przemyśle poligraficznym, Zjazd domaga się, ażeby do czasu wydania wymienionego rozporządzenia wstrzymano przyjmowanie uczniów w ogóle.

Następnie tow. Zdanowski wygłosił referat: „Polityczna i gospodarcza sytuacja w Polsce“, odczytując rezolucję, wypracowaną przez komisję wnioskową, następującą treści:

IX Zjazd Zw. Drukarzy i Pokr. Zawodów przyłącza się do protestu całej demokracji w Polsce przeciw próbom dyktatury i domaga się powołania takiego rządu, któryby posiadał zaufanie szerokich mas ludowych.

Zjazd stwierdza z oburzeniem, że dalsze zwlekanie wprowadzenia ubezpieczeń na starość, inwalidztwa, wdów i sierót po robotnikach jest ciężką krzywdą, wyrządzaną dziesiątkom tysięcy weteranów pracy, pozostających bez żadnej pomocy i opieki ze strony państwa.

Skonfiskowano

Zjazd stwierdza, że wyjście z obecnego katastrofalnego kryzysu ekonomicznego i rozwiązanie sprawy bezrobocia może być wynikiem wcielenia w życie programu gospodarczego klasowego ruchu zawodowego, dalej Zjazd domaga się, wobec wzrastającej z dniem każdym mechanizacji pracy, która wyrzuca na bruk całe rzesze robotników graficznych — przede wszystkim zaprowadzenia ustawowego czasu pracy 7 godzin dziennie.

Zjazd protestuje przeciw zamachom na prawa samorządowe, szczególnie przeciw zaprowadzeniu komisarzy w Kasach chorych, żądając ich usunięcia i przywrócenia wyboru Zarządów.

TRZECI DZIEŃ ZJAZDU

W poniedziałek rano, 18 sierpnia, pod przewodnictwem kol. Kusyka, rozpoczęły się dalsze obrady nad referatem tow. Zdanowskiego, w której zabierało głos bardzo wielu kolegów, omawiając dzisiejsze katastrofalne położenie ekonomiczne w Polsce. Po dyskusji, uchwalono powyższą rezolucję.

W dalszym ciągu przystąpiono do wyborów władz Związku. Przewodniczącym komisji skrutacyjnej wybrano kol. St. Paszeka ze Stanisławowa. Wybory dały następujący wynik:

Zarząd główny: Burkot Antoni, Glinko Kazimierz, Gottschalk Jan, Koral Wacław, Szczucki Władysław, Szyndler Mieczysław, Witkowski Adam, Skrzyński Aleksander. Zegart Wacław — wszyscy z Warszawy, oraz przewodniczący Oddziałów: Lwowskiego, Krakowskiego, Śląskiego, Łódzkiego, Poznańskiego i Wileńskiego. Zastępcy: Bobiński Czesław, Miałkowski Teodor, Stefankiewicz Bolesław, Szrajer Stefan, Wiśniewski Tadeusz, Żybski Teodor — wszyscy z Warszawy.

Komisja rewizyjna: Kantorek Leon, Kuśnierski Stanisław — z Warszawy, Wesółowski Józef — z Krakowa i Sypta Alojzy — z Biel-

ska. Zastępcy: Miłobędzki Aleksander, Łaskowski Alfred, Stańczykowski Stanisław — z Warszawy.

Prócz tego wybrano Sąd polubowny i delegatów na V Kongres Związków Zawodowych.

Dalsze punkty porządku dziennego: Częściowa zmiana regulaminu Związku i Wnioski Zarządu Głównego oraz Oddziałów Związku zajęły większą część dnia. Wnioski, które były wydrukowane w „Wiadomościach Graficznych“, wypracowała komisja wnioskowa, ponieważ nadesłane z różnych Oddziałów bądź to powtarzały się, bądź kłóciły się z sobą. Niektóre z nich włączone już zostały w rezolucje wyżej podane, niektóre zaś, jako nieaktualne, odłożono do następnego Zjazdu, względnie przekazano do załatwienia Zarządowi Głównemu. Podajemy tu najważniejsze z nich (bo wszystkie będą podane w osobnym protokole):

W sprawie zatrudniania sił żeńskich w zecerniach (Oddział Pomorski):

IX Zjazd, stwierdzając, iż praca przy składaniu i rozbiórce czcionek jest szczególnie szkodliwą dla zdrowia kobiet, ponownie domaga się od Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej wydania bezwzględного zakazu zatrudniania kobiet w zecerniach.

Termin. następnych Zjazdów (Zarząd Główny):

Zjazdy Związku Zawodowego Drukarzy i pokr. zawodów w Polsce odbywać się będą co trzy lata. Najbliższy Zjazd odbędzie się w r. 1933.

Przedstawicielstwo na Zjazdach (Oddział Poznański):

Celem umożliwienia drobnym Oddziałom Związku uzyskania przedstawicielstwa na Zjazdach Związku, zaleca się tworzenie okręgów sąsiadujących ze sobą Oddziałów i przyznanie jednemu z nich mandatu na Zjazd.

Połączenie organizacji klasowych (Oddział Kraków):

Poleca się Zarządowi Głównemu oraz Oddziałom, by wytyczyli swe usiłowania w tym kierunku, aby organizacje drukarskie, stojące na gruncie klasowym, a nie należące dotychczas do Centrali, połączyć w jedną, silną organizację.

Pozbawienie pracy za działalność organizacyjną (Oddział Poznań):

Uchyla się uchwałę Zarządu Głównego, ograniczającą prawa zapomogowe działaczy Związku (mężów zaufania i in.), pozbawionych pracy za działalność organizacyjną. Takim delegatom przyznaje się podwójną zapomogę dla bezrobotnych na przeciąg 26 tygodni.

Personal pomocniczy (Seksja Person, pom. Oddział Kraków):

Wszystkie rodzaje świadczeń, z których dotychczas korzystają tylko członkowie I kategorii, rozszerza się i na personal pomocniczy. Równocześnie podwyższa się w odpowiednim stosunku wkładki personalu pomocniczego.

Wniosek ten Zjazd uchwalił pozostawić lokalnym zrzeczeniom, nie wszystkie bowiem Oddziały mają zorganizowany personal pomocniczy.

Przy tym punkcie zabierał dwukrotnie głos delegat lwowski, tow. J. Kruszelnicki, przewodniczący Sekcji personalu pomocniczego, żądając intensywniejszego zajęcia się personalu pomocniczym i jego położeniem oraz żądając zorganizowania personalu pom. we wszystkich Oddziałach.

Żywą dyskusję wywołał wniosek Oddziału warszawskiego:

§ 183. W razie, gdy bezkondycyjny otrzyma pracę chwilową, do 4 tygodni, zatrzymuje swą koleję na liście poszukujących pracy.

Przeciw temu wnioskowi wystąpili delegaci lwowscy, żądając, ażeby termin pozostawienia dotychczasowy, t. j. 6 tygodni. W głosowaniu wniosek Oddziału warszawskiego upadł.

Zapomogi dla rezerwistów wojskowych (Oddział Łódź):

Dla członków, odbywających ćwiczenia wojskowe, wprowadza się zapomogę w wysokości 2 zł. dziennie.

Wnioski Oddziału warszawskiego i Oddziału lwowskiego, filja Przemyśl, w sprawie cennika

ogólnokrajowego wywołały długą i bardzożywioną dyskusję. Wniosku warszawskiego bronił jako generalny mówca kol. Witkowski, wygłaszając odpowiedni referat, zaś jako kontrreferenci przemawiali kol. Kusyk i Szczucki. W rezultacie uchwalono większością głosów wniosek przemyski:

Zjazd poleca Zarządowi Głównemu poczynienie wszelkich starań, celem przyspieszenia wprowadzenia jednolitego cennika w kraju.

Biuro pośrednictwa pracy (Oddział Lwów, filja Przemyśl):

Zjazd poleca Zarządowi Głównemu przeprowadzenie scentralizowania Biura pośrednictwa pracy, celem umożliwienia korzystania z nich wszystkim członkom danego Oddziału, rozrzuconym po różnych miejscowościach.

Wniosek ten oddano Zarządowi Głównemu.

Umowy zbiorowe (Oddział Lwów):

Zjazd domaga się wprowadzenia w życie ustawy o umowach zbiorowych.

Nowelizacja ustawy przemysłowej (Oddział Lwów):

Zjazd domaga się nowelizacji ustawy przemysłowej, gwarantującej, iż prowadzenie zakładów drukarskich przysługuje tylko osobom wykwalifikowanym i pracującym w tym przemyśle.

Zjazd domaga się, ażeby nowo otwierane zakłady były ściśle kontrolowane pod względem ich umieszczenia (lokalu), higieny, a przede wszystkim pod względem przestrzegania ustaw przemysłowych, społecznych i wyszkalania uczeni.

Organizacja introligatorów (Oddział Lwów):

Zjazd poleca nowemu Zarządowi Głównemu poczynić kilkakrotnie starania celem:

a) Zgłoszenia introligatorów do międzynarodowego Związku introligatorów;
b) Zajęcia się intensywniej robotą organizacyjną wśród introligatorów, a szczególnie na terenie warszawskim i b. Kongresówki.

W sprawie organizacji introligatorów przemawiał kilkakrotnie delegat lwowski, kol. A. Drewniak, przewodniczący Związku introligatorów, stawiając różne postulaty, które oddane zostały Zarządowi Głównemu.

Generalny pardon (Oddział Lwów):

Zjazd poleca Zarządowi Głównemu, ażeby w odpowiednim czasie ogłoszono generalny pardon celem dania możliwości wstąpienia do Związku niezorganizowanym towarzyszom.

Przy wolnych wnioskach poruszono bardzo wiele spraw organizacyjnych, które przeważnie poruczono do załatwienia Zarządowi Głównemu. Przyjęto wniosek, że następny Zjazd, w r. 1933, odbędzie się w Katowicach.

ZAKOŃCZENIE ZJAZDU

Po wyczerpaniu porządku dziennego, przewodniczący kol. Gottschalk udzielił głosu przedstawicielowi Międzynarodówki, kol. W. Némeczkowi.

Mowca, który przez cały czas pilnie przysłuchiwał się przebiegowi obrad Zjazdu, podniósł doniosłość uchwalonych rezolucji i wniosków, życząc rozwoju organizacji drukarzy i pokr. zaw. w Polsce, a z nią rozwoju organizacji całej klasy pracującej.

Kol. Marszałek, przewodniczący krakowskiej organizacji, pożegnał delegatów imieniem kolegów krakowskich.

Kol. Gottschalk, żegnając przedstawiciela Międzynarodówki, silnie zamarkował łączność drukarzy w Polsce z drukarzami świata całego. Następnie podziękował kolegom krakowskim za serdeczne przyjęcie, zgotowane delegatom Zjazdu. Wreszcie dziękując delegatom za udział w obradach, zamknął Zjazd okrzykiem na cześć organizacji, a zebrani odśpiewali stojąc: „Czerwony Sztandar“.

W Zjeździe, jak zaznaczono wyżej, brał udział przedstawiciel organizacji chemii i litografów, kol. Zawiaślak. Jego obecność na Zjeździe i żywe interesowanie się sprawami naszej organizacji wywołało wśród uczestników bardzo sympatyczne wrażenie. Jego przemówienia słuchano z wielkim zainteresowaniem, a oświadczenie, wygłoszone w przemowie powitalnej: „Idealnym naszym jest połączenie się z drukarzami“ — wywołało burzę oklasków.

Możliwe, że już w niedalekiej przyszłości ten ideał spełni się. Oby jak najprędzej!